

POLSKA AKADEMIA UMIEJĘTNOŚCI

31-016 Kraków, ul. Sławkowska 17, tel. (48) 12-424-02-00, fax (48) 12-422-54-22, e-mail office@pau.krakow.pl
NIP 676-10-19-051, konto: Pekao SA O/Kraków, nr 02 1240 4722 1111 0000 4849 7314, SWIFT PKO PPL PW

Nr

Kraków, dnia ...15.04.2014

Uchwała Rady Polskiej Akademii Umiejętności z okazji 650-lecia powołania do życia Uniwersytetu Jagiellońskiego

Rada Polskiej Akademii Umiejętności, na posiedzeniu w dniu 15 kwietnia 2014, mając na uwadze Jubileusz 650-lecia powołania do życia przez Kazimierza Wielkiego krakowskiej *Almae Matris*, wyraża swoje głębokie przekonanie o doniostoci i dalekowzroczności tego aktu fundacyjnego ze strony króla, którego słusznie nasi przodkowie wyróżnili w sposób trwały, jako jedyne w polskiej narodowej tradycji, przydomkiem „Wielki”. Wielkie były bowiem jego dokonania na różnych polach naszego zbiorowego życia, w tym nie dająca się przecenić realizacja idei uniwersytetu, która wybiegała daleko w przyszłość Królestwa Polskiego i jego krakowskiej stolicy. Choć niedostatecznie użyźniona gleba nie od razu przyniosła oczekiwany plon, to posiew był na tyle skuteczny, że w następnym pokoleniu obrodził w dwójnasób. Inaczej nie da się odczytać jagiellońskiego odnowienia.

Sukcesem niezwykłym tej krakowskiej Matki Żywicielki było, że już w XV wieku stanęła w rzędzie renomowanych europejskich wszechnic, że dawała *veniam ubique docendi* nie tylko polskim adeptom nauki, ale także bardzo licznym przybyszom nawet z odległych stron ówczesnego cywilizowanego świata. W jej blasku pojawili się wielcy dekretyści, jak Stanisław ze Skalbmierza i Paweł Włodkowic, wybitni teologowie, jak Benedykt Hesse, Tomasz Strzemiński i Jakub z Paradyża, a wreszcie znakomici matematycy i astronomowie, jak Jan z Głogowa, Marcin Król z Żurawicy i Marcin Bylica z Olkusza, bez których zapewne nie byłoby wielkiego dokonania Mikołaja Kopernika. Były wzloty i upadki ale Uniwersytet trwał, nierzadko wbrew

przeciwnościami i zawiściami, a nawet poprzez kolonie akademickie zdołał wyjść daleko poza swoje mury. Był zdolny poddać się gruntownej przebudowie na fali reform oświatowych Komisji Edukacji Narodowej. Zawsze gotowy do służby państwu i społeczeństwu, odegrał wielką rolę w budowaniu nauki polskiej na skrawku Polski niepodległej, jakim była Rzeczpospolita Krakowska, a następnie w dobie autonomii galicyjskiej.

Nie sposób pominąć Towarzystwa Naukowego Krakowskiego, które połączyło się ściśle z Uniwersytetem na cztery dziesiątki lat swojej działalności, jako jego naukowe zaplecze. Towarzystwo przekształciło się w Akademię Umiejętności, której rację istnienia w Krakowie stanowił właśnie Uniwersytet. Jego profesorowie to była zawsze *magna pars* i Akademii Umiejętności, i Polskiej Akademii Umiejętności. Nie sposób też rozdzielić losów obu instytucji ani w noc okupacyjną, której ponurym symbolem pozostaje *Sonderaktion Krakau*, ani w czas stalinowskiego zniewolenia, kiedy obie stały się przedmiotem ferowanych w złej wierze bezprzykładnych oskarżeń i oszczerstw.

Jest naszym jubileuszowym życzeniem, aby bogata przeszłość krakowskiej *Almae Matris* otwierała jej zawsze drogę ku świetlanej przyszłości.

Z. ✓
Franciszek Żelazny
Kazimierz Grodziski
Wojciech Projecki

W. Pienk

Stefan K...

S. Bilik
Jerzy R. Staryk
Jan Machnik

Jan Michalik
Janusz Kozłowski
Lucjan Suchanek

Andrzej Wólczyński
Andrzej Biały

Andrzej Jędrzejko

Władysław Proszowski
Augustyni
Pawel Taraszczyński